

Templomok az elmúlt évtizedből

Szemináriumi dolgozatnak indult, végül hiánypótló könyv született azokból a leírásokból, amelyeket a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) művészettörténet szakára járó mesterszakos hallgatók készítettek tizenöt, az elmúlt évtizedben épült magyarországi református templomról. A Református templomok 2010–2020 című kiadványt november 5-én mutatták be az érdeklődőknek a KRE bölcsészkarán.

CENTRÁLIS TÉR

Ordasi Zsuzsanna egyetemi docens, a kötet ötletgazdája és szerkesztője szerint sokkal nehezebb református templomot építeni, mint katolikus. A katolikus hagyomány értelmében a templom Isten háza, a reformátusok szerint viszont a templom a gyülekezet háza, amely helyet ad a közösségnek az együttlétre, közös imádságra. A katolikus templomok építésének meg kell felelnie a több évszázada érvényes szabályoknak, s ez lehet könnyebbség is.

– A református templomok központi helye az úrasztala, e köré szerveződik a belső kialakítása. Ezért tűnik alkalmasnak a centrális tér tervezése, ahogyan ezt Petz Samu már 1888-ban javasolta A protestáns templomok építéséről című tanulmányában. Ez pedig komoly feladat elé állítja a templomok építését. Ahogyan az is, hogy építészeti együttest kell tervezniük, hiszen a templom mellett imaterem, közösségi terek, lelkesi hivatal és parókia létesítése is kívánalom – mondta Ordasi Zsuzsanna.

ÉVTIZEDEK, TEMPLOMOK

A Károli Könyvműhely gondozásában megjelent Református templomok 2010–2020 kötet tizenöt hazai templomot mutat be abból a negyvenhétből, amely a vizsgált évtizedben épült. – Az volt a fontos, hogy építészeti szempontok alapján dolgozzuk fel a templomokat – mondta a könyvbemutató után Ordasi Zsuzsanna. Az ő ötlete volt, hogy a Kortárs tendenciák a magyar építészetben című szeminárium hallgatói felkeressenek és elemezzenek egy-egy új építésű református templomot, hogy azután a szemináriumi dolgozatnak szánt elemzéseket egy kötetbe rendezve ki is adják.

– Azért mégiscsak jó, ha az ember még diákéveiben fel tud mutatni valamiféle publikációt. Egy ehhez hasonló, közös munkával készült kiadvány eddig precedens nélküli dolog volt itt nálunk – mondta a punknak a könyv egyik szerzője, Dávid Eszter.

TIZENÖT

A könyvbe nem férhetett bele mind a negyvenhét templom, amelyek mindegyike megfeleltethető három építészeti szempont valamelyikének, így a kiadványban szereplő tizenöt templom egyfajta metszete, bemutatója az ezredforduló utáni második évtized református templomépítészeti trendjeinek.

Az első csoportba a hagyományosnak számító templomok kerültek, amelyek a történeti és helyi építészeti hagyományok szerint és helyi anyagokat felhasználva épültek, mint például a könyvben is

HEGEDŰS
BENCE

A Református templomok 2010–2020 című kötetet a nagyobb könyvesboltokban vagy közvetlenül a L'Harmattan Könyvkiadónál, illetve interneten lehet megvásárolni.

szereplő monorierdei, nyékládházi vagy éppen a badacsonytomaji református templom.

A második csoportot az „organikusnak” nevezett templomok alkotják, amelyekben – ahogy Ordasi Zsuzsanna fogalmazott – egy egyenes fal sincs. Ezt az építészeti stílust a könyvben az egerszalóki református templom, illetve a hortobágyi ökumenikus templom képviseli, kiegészülve a Pesterzsébet-Szabótelepi Református Egyházközség idén átadott hajlékával.

A harmadik csoportba azok a templomok tartoznak, amelyek számos ötletes elemmel gazdagítják a magyar református szakrális építészetet. A Nyíregyháza-Örökösöldi Református Egyházközség temploma vagy a Debrecen-Lencztelepi Református Központ együttese újdonságai mellett is kötődik a történeti hagyományhoz, az Újpalotai Református Egyházközség temploma és a Vác-Alsóvárosi Református Egyházközség Hősök Emléktemploma pedig szokatlan, modern megoldásokat mutat formájában és építőanyagában is.

– Nem lehetett mindent belevenni, és egy idő után az ember kénytelen lezárni a könyvet – mondta Ordasi Zsuzsanna, aki szerkesztőként több hónapig dolgozott a kiadványon. Mindemellett nagyon büszke hallgatóira, akik nem „mumifikálódott építészettörténetet” írtak a templomokról, hanem friss szemmel, új szempontok alapján tárgyalták azokat.

